

Ministerie van Financiën

ANBI-besluit 2025

Online kennissessie Goede Doelen Nederland

17 september 2025 - GDN
Frank van den Bergh / Peter Jansen -
ANBI-team

Doel van de presentatie

- Inzicht geven in het Besluit ANBI van 26 juni 2025.
- Voorheen aantal ANBI-onderdelen in Giftenbesluit (2014).
- ANBI-onderdelen uit dit oude Giftenbesluit nu in nieuw Besluit ANBI. Giftenregeling in nieuw apart Giftenbesluit, ook van 26 juni 2025.
- Onderdeel 6 (bestedingscriterium) meer in detail behandeld in besluit.

Onderdelen Besluit ANBI

- Algemeen nut vereiste;
- Crowdfunding & loketinstellingen: nu expliciet beleid;
- Categorieën algemeen nut: uitgebreidere interpretatiehandvatten;
- Derde landen: vestiging ANBI;
- ANBI-status intrekken/toekennen: verduidelijking over terugwerkende kracht;
- Bestedingscriterium: meer detail;
- Beloningscriterium: normering beleidsbepalend orgaan verduidelijkt;
- Commerciële tarieven: nieuw kader en voorbeelden.

Algemeen nut vereiste

ANBI = (statutair én feitelijk) het algemeen nut beogen en dienen.

Tweetrapstoets:

- Kwalitatief: inhoudelijk gericht op algemeen belang.
- Kwantitatief: $\geq 90\%$ bestedingen voor algemeen nut.

Focus ligt op uitgaven, niet alleen op intenties.

Crowdfunding en loketinstellingen

- Loketinstelling = géén ANBI → geen eigen doel, louter doorgeefluik.
- Steunstichting = wél ANBI → ondersteunt andere ANBI's met eigen doel.
- Crowdfunding:
 - is een wijze om te voorzien in een financieringsbehoefte van een particulier, bedrijf of instelling. De crowdfunder vervult via een crowdfundingplatform een intermediairfunctie tussen geldnemer en geldgevers.
 - Toegestaan bij een eigen, concreet algemeen nuttig doel.
 - Aantoonbare waarborgen nodig (selectie, tranches, evaluatie).
- Afsluiter:
 - ANBI zijn = regie houden over bestedingen.

Categorieën van algemeen nut

- Categorieën zijn limitatief omschreven – geen vrije interpretatie.
- Bij werkzaamheden die bestaan uit ontspanning, vermaak en persoonlijke ontwikkeling binnen de categorie 'welzijn' is het uitgangspunt: particulier belang. Tenzij activiteiten middel zijn om een bepaalde kwetsbaarheid weg te nemen/te verminderen.
- Bijv.: het organiseren van uitstapjes en vakanties voor ouderen en mensen met een ziekte of handicap die zonder begeleiding niet meer buiten de deur of verpleegomgeving kunnen komen en daardoor in een sociaal isolement verkeren.

Derde landen

Een ANBI die gevestigd is in een land:

- dat onderdeel is van het Koninkrijk of een lidstaat van de Europese Unie; of
- Waarmee Nederland een kwalificerend verdrag heeft (mbt de heffing van inkomstenbelasting, vennootschapsbelasting, schenkbelasting en erfbelasting zonder beperkingen of voorbehouden de uitwisseling is geregeld van gegevens, inlichtingen en gegevensdragers)

kan ook kwalificeren als ANBI.

Is het gevestigd in een ander land (zgn derdeland), dan jaarlijks gegevens inzenden die een getrouw beeld van de feitelijke situatie (bijv. middels accountantsverklaring)

ANBI-beschikking en TerugWerkendeKracht

ANBI-status ontstaat bij beschikking, op verzoek van de instelling
TWK = mogelijk bij bijzondere situaties, zoals:

- aanvraag in de loop van het kalenderjaar? TWK naar 1 januari (indien aan vwd. voldaan)
Indien alleen niet aan enkele formele voorwaarden voldaan: motiveren en voorleggen aan inspecteur
- Nieuw opgerichte instelling vraagt binnen 1 jaar (12 maanden) ANBI-status aan.
- Testamentaire stichting – eisen voldeden bij testament, echter niet meer bij overlijden. 8 maanden voor aanpassing statuten
- ANBI-aanvraag volgt kort na schenking (2 maanden na afloop kalenderjaar) of overlijden (8 maanden na overlijden).
- Overige gevallen? Gemotiveerd verzoek bij ANBI-team.

Intrekking ANBI-status met terugwerkende kracht

- Inspecteur kan ANBI-status met terugwerkende kracht intrekken.
- Donateurs / begiftigden mogen vertrouwen op ANBI-register, tenzij te kwader trouw.
- Instelling zelf is altijd verantwoordelijk voor blijvende naleving.
- Gevolg: verlies vrijstelling schenk-/erfbelasting vanaf feitelijk moment van niet-naleving.
De instelling zelf wordt door publicatie in ANBI-register niet beschermd voor de schenkbelasting over inkomende schenkingen of erfbelasting bij ontvangen legaten.

Inleiding bestedingscriterium

Bestedingscriterium: hoeveel vermogen mag een ANBI aanhouden?

ANBI mag alleen vermogen aanhouden dat redelijkerwijs nodig is.

- Uitgangspunt: anti-oppoteis (art. 1a lid 1d jo. 1b UR AWR).
- Bewijslast ligt bij de ANBI, *'in eerste instantie aan instelling zelf...'*.
- Vereist: onderbouwing in administratie én beleidsplan.
- Handvatten voor invulling in de praktijk in besluit: Reserves.

Continuïteitsreserve

Maximaal 1,5x kostenniveau werkorganisatie (3 jaar gemiddeld).

- Doel: opvangen van inkomstenfluctuaties.
- Kosten: personeel, huur, kantoor (geen kosten die direct toerekenbaar zijn aan algemeen nuttige activiteiten).
- Hoger bedrag mogelijk, mits goed onderbouwd in financiële administratie.

Projectreserves / voorziene werkzaamheden

ANBI's mogen reserveren voor voorziene werkzaamheden, mits gekoppeld aan hun algemeen nuttige doelstelling.

Alleen toegestaan bij concrete, doelgerichte voorgenomen activiteiten.

Vereist:

- Projectomschrijving met bedragen;
- Verwerking in beleidsplan én financiële administratie;
- Binnen redelijk tijdsbestek.

Geen concreet plan = geen aanvaardbare reserve.

Andere reserves?

Geen limitatieve opsomming, andere reserves zijn mogelijk.

Mits inhoudelijk en cijfermatig onderbouwd (in financiële administratie en beleidsplan).

Voorwaarde:

- Passend binnen de algemeen nuttige doelstelling;
- Concreet in de tijd bepaald (redelijk tijdsbestek).

Geen onderbouwing = geen aanvaardbare reserve.

Artikel 1b UR AWR

Toegestane vermogen volgens artikel 1b UR AWR.

Je mag niet zo maar vermogen oppotten... maar er zijn 3 duidelijke uitzonderingen:

1. Schenking of nalatenschap met verplichting

'We willen dat dit geld altijd behouden blijft.'

Dit is zogenaamd **stamvermogen** → mag in stand blijven, soms ook op waarde geïndexeerd.

2. Behoud is nodig volgens je eigen doel

'Onze missie is het behouden van dit landgoed, dus dat moeten we in bezit houden.'

Dan mag je die bezittingen aanhouden, **ook zonder opgelegde instandhoudingsverplichting.**

Artikel 1b UR AWR

Toegestane vermogen volgens artikel 1b UR AWR.

Je mag niet zo maar vermogen oppotten... maar er zijn 3 duidelijke uitzonderingen:

3. Vermogen voor toekomstige aankopen

'We sparen voor een pand, server, expositieruimte...'

mag, zolang het gaat om **activa die je echt nodig hebt voor je doel.**

Stamvermogen

Onderdeel a: klassiek stamvermogen

Vermogen verkregen uit schenking of erfenis, met instandhoudingsverplichting.

De bekende instandhoudingsverplichting: dit is wat traditioneel als stamvermogen wordt aangeduid.

De ANBI moet het vermogen (of het vermogensbestanddeel) in stand houden zoals opgelegd.

Let op! De instelling kan niet zelf vermogen als stamvermogen bestemmen.

De instandhoudingsverplichting

Bestedingsbeperking opgelegd door schenker of erflater.

De instandhoudingsverplichting kan door de schenker of erflater ook op het vermogensbestanddeel zelf (dus niet op de geldelijke waarde daarvan) worden gelegd.

Afhankelijk van de wil van de schenker of erflater, zoals die tot uiting komt in de voorwaarden die zijn verbonden aan de schenking of de uiterste wilsbeschikking.

Artikel 1b UR AWR - Schematisch

Art. 1b, 2	Wat mag worden aangehouden?	Grondslag	Kenmerk
a	Vermogen onder instandhoudingsverplichting	Schenking/ testament	Opgelegd van buitenaf
b	Vermogensbestanddelen die logisch volgen uit de doelstelling	Statutaire logica	Doel-interne verplichting
c	Activa of voorzieningen voor activa die nodig zijn voor doelrealisatie	Praktisch nodig	Activiteiten gericht op doel

Rendement besteden: mag ik werken met een vast percentage?

Hoofdregel:

- Rendement moet worden besteed aan ANBI-doelstelling.
- Aftrek van: kosten, indexatie, reserves.

Safe harbour-methode:

Gebaseerd op:

- Gemiddeld rendement afgelopen 5 jaar.
- Prognose komende 2 jaar.
- Jaarlijkse toets verplicht.
- > 30% afwijking? ► Aanpassen.
- Maximaal 10 jaar bruikbaar.

Rendement op stamvermogen: wat te besteden?

Rendement = rente, dividend, huur én (on)gerealiseerde waardeinstijging.

Uitgangspunt: rendement is besteedbaar.

Ongerealiseerd rendement niet van jaar-tot-jaar, maar visie/actie van het bestuur is vereist.

Tenzij instandhoudingsplicht op het vermogensbestanddeel zelf rust.

Voorwaarden zijn niet altijd duidelijk in de akte.

Rendement besteden: mag ik werken met een vast percentage?

Belangrijk:

- Géén verplichting.
- Eigen methodes mogen ook.
- Leg goed vast en overleg bij twijfel met het ANBI-team.

Beloningscriterium voor beleidsbepalers

Wat mag wel en niet bij beloning van bestuur/RvT.

Wie is beleidsbepaler?

- Orgaan dat eindverantwoordelijk is.
- Staat niet onder gezag van ander orgaan.

Algemene regel:

- Geen beloning voor bestuurswerk (beleidsbepalend werk).
- Wel: vacatiegeld of onkostenvergoeding.
- 2025: maximaal 360,63 EUR (468,82 EUR) per vergadering.
- Voorbeeld vaste vergoeding: WNT-normen (uitsluitend voor instellingen die onder WNT vallen).

Uitvoerende werkzaamheden door beleidsbepalers

Uitvoerende werkzaamheden (tegen zakelijke vergoeding)?

Alleen als:

- Het echt uitvoerend is.
- Marktconform tarief passend bij aard van het werk.
- Tijdregistratie aanwezig.
- Schriftelijk vastgelegd.

Let op: Belastingdienst beoordeelt strenger dan praktijk.

Twijfel? Vraag vooroverleg aan bij ANBI Expertisecentrum.

Algemeen nuttige vs. commerciële activiteiten

- Activiteit = algemeen nuttig als deze inhoudelijk de doelstelling dient (*'verwezenlijkt of bevordert'*).
- Maar: bij het geheel van de activiteiten tegen 'commerciële tarieven' dan gekwalificeerd als niet-algemeen nuttig.
(lees: als met de algemeen nuttige activiteiten een positief resultaat wordt behaald met gelden uit de markt (de tegenprestatie, dus excl. subsidies en giften), dan is geen sprake van algemeen nuttige activiteiten.
- Commerciële nevenactiviteiten (zoals horeca, winkel) zijn toegestaan:
 - Tenzij deze 'inhoudelijk' het doel dienen
 - Mits opbrengst nagenoeg geheel naar algemeen nut gaat.
 - Tarieven zijn commercieel als ze de integrale kostprijs overschrijden.

Wat is een commercieel tarief?

- Commercieel = boven integrale kostprijs.
- Kosten moeten objectief en toerekenbaar zijn
- Voor 1a lid 5 standpunt kg:
 - Geen fictieve vrijwilligerskosten.
 - Alleen reële afschrijvingen, dotatie voorziening bij causaal verband
 - Geen reserveringen of dotaties (zoals indexatie stamvermogen).
 - Wel rekening met algemeen nuttige uitgaven (bijv. verplicht afdracht ihkv doelstelling).

Vragen?

